

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א ערב יום הכיפורים בביהכ"ס אחרי תפלת מנחה, ה'תנש"א

תרגום מאידית

— כפי שנהוג בפועל בארץ ישראל (עכ"פ בכמה מקומות) — נשיאת כפים בכל יום⁸, או עכ"פ בכל שבת [כנהוג בכמה קהילות ספרדיות גם בחוץ לארץ], ובכל הקהילות, גם בחוץ לארץ — שנוהגים נשיאת כפים רק ביו"ט⁹ — אומר כל יהודי בברכות השחר¹⁰ [נוסף על כך שהשליח ציבור¹¹ אומר זאת בכל יום בסוף תפלת העמידה¹²],

והכהנים אומרים את הברכה בפרהסיא, ובקול רם, ודוקא בלשון

א. "פותחין בברכה"¹ הוא כלל שנהוג בכל השנה, עאכו"כ ב"עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים"² [אשר "נקרא ג"כ ראש השנה בכתוב"³] — שהם למעשה הפתיחה וראש (גם) של הברכות לכל השנה כולה⁴. ובימים אלו גופא — בפרט ביום דערב יום הכפורים.

מבין כל הברכות — הכי מתאים (להתחיל ב"פותחין בברכה" עם) נוסח הברכה דברכת כהנים⁵. הברכה שנבחרה על-ידי הקב"ה בעצמו בתורתו הקדושה⁶, וציוה ונתן כח לכהנים, שבברכה זו יברכו יהודים ("כה תברכו את בני ישראל") בכל יום⁷

(8) ראה שו"ע אדה"ז שם סני"ז (מבי" סו"ס קכח ד"ה כתב האגור): "ישר כחם של בני א"י וסביבותיהם שני"כ בכל יום כתיקון חכמים (לברך בכל תפלה — כמ"ש שם לעיל ס"א) ומקיימים ג' מ"ע בכל יום.

(9) ב"י שם. רמ"א שם סמ"ד. ובארוכה — שו"ע אדה"ז שם. וש"נ.

ולהעיר שאדה"ז רצה להנהיג שיטאו כפים (גם בחו"ל) בכל יום, ולא עלתה בידו (ראה לקו"ש ח"י"ח ע' 488). וי"ל שהברכה דנשיאת כפים של הכהנים בארץ ישראל בכל יום נמשכת גם לבני"ש שבחו"ל (ע"ד מאהו"ל (תענית יו"ד, א) שמתמצית א"י שותה כל העולם כולו). ובפרט ע"י הכהנים שמכוונים גם עבור בני"ש שבחוץ לארץ, ע"ד "אחיזה שבשדות" (ראה סוטה לח, סע"ב. טושו"ע אר"ח שם סכ"ה. שו"ע אדה"ז שם סל"ח).

(10) לאחרי ברכת התורה — תוד"ה משכבר (ברכות יא, ב) מנהג "הצרפתים". שו"ע אר"ח סמ"ז ס"ט. שו"ע אדה"ז שם ס"ז.

(11) אבל לא יחיד (שו"ע אדה"ז אר"ח סקכ"א ס"ג), משא"כ אמירת ברכת כהנים בברכות השחר היא גם ע"י יחיד.

(12) שהוא בדוגמת ונגד נשיאת כפים ע"י הכהנים, שלכן אומרים זה דוקא בעשרה ולא ביחיד (כבהערה הקודמת), "כי בציבור נתקנה כנגד נשיאת כפים שאינה אלא בעשרה", "לפיכך אף הש"ץ א"א במנחה כו' מפני שאין ני"כ במנחה וכו' משום חשש שכרות" (שו"ע אדה"ז שם).

(1) ע"פ פתיחת אגרת הראשונה באגה"ק שבתיא. וראה לקו"ש חכ"ד ע' 641 בהערה.

(2) לשון חז"ל — ר"ה יח, א.

(3) "יחזקאל ר"ס מ"ם" — לקו"ת דרושים לר"ה נח, א. א, סד, א. וראה תוד"ה ואת — נדרים כג, ב. רא"ש סוף יומא.

(4) כי ההשפעה דבחי"י ראש (דראש השנה ודיהכ"פ) נמשכת בימים אלו במיוחד (שבין ראש השנה ויהכ"פ, שבהם נעשה בנין המלכות — פע"ה שער ר"ה. שער הכוונות דרושי ר"ה. סידור האר"י"ל סדר עשי"ת). נוסף על זה שכל ימי חודש תשרי — אותיות רשית (בעה"ט עה"פ עקב יא, יב) — הם ימים כלליים שמהם נמשך על ובכל השנה כולה (מאמרי אדה"ז תקס"ו ע' שפט. אוה"ת סוכות ע' אהשנו. ברכה ע' אהתסו. סה"מ תרנ"ד ע' לו. תרנ"ו ע' רעה. תש"ב ע' 49).

(5) וכידוע המנהג שברכת הבנים (וכיז"ב) בערב יוה"כפ' תה"י בברכת כהנים (ראה ברכת ערב יוה"כפ' (לה"ת שי) תשנ"ז ס"ב. וש"נ), — השייכות (והכח) דברכת כהנים לכל א' מישראל (גם ישראלים) — ראה בארוכה בברכה הנ"ל, ובברכת ערב יוה"כפ' (לאחרי תפלת מנחה) תשמ"ח.

(6) נשא ו, כב ואילך.

(7) שו"ע אדה"ז אר"ח ריש סקכ"ח, ובהנסמן ב"מ"מ וציונים" לשם.

יקיימו תיכף את מצות תלמוד תורה (ע"י אמירת דברי תורה)¹⁶. ומטעם זה יכלו לבחור ענין אחר בתורה¹⁷, ובפרט ענין הכי עיקרי וכללי בתורה – כמו עשרת הדברות (שהם "כללות כל התורה"¹⁸), או "שמע ישראל" או אפי' "והי' אם שמוע" (ענין כללי בעבודת ה' – "יקבל עליו עול מלכות שמים (בשמע ישראל)¹⁹ ואח"כ יקבל עליו עול מצוות" (בוהי' אם שמוע)²⁰, וכי"ב?

ויש לומר הביאור בזה:

כיון שזה בא בהמשך להי"ח (כ)²¹ ברכות השחר (וכהקדמה להתפלות ובקשות בתפלת שחרית בכלל), הכוללים בפשטות את כל צרכי ישראל – לכן קבעו שהדברי תורה (שבאים בהמשך לברכת התורה) יתחילו עם ברכת כהנים, שהיא ברכה כללית²²,

הרש"ל אמירת פסוקים אלו הוא ע"י כ"א מישראל (ולא ע"י כהנים בלבד), ואינו אלא "זכר לנשיאות כפים" (וראה שו"ת מהרש"ל סי' סד), כפשוטו. אבל גם בתור זכר לזה (כדעת הרש"ל) יש מקום לומר שאין אומרים בלילה כיון שזה זכר לנשיאות כפים ואין נ"כ בלילה (ניד מ"ש בשו"ע שבהערה 12 בנוגע לאמירתה ע"י השי"ן, שגם זה אינו כמו נשיאות כפים של הכהנים, ומי' נתקנה בעשרה וא"א זה בזמן מנחה כיון שנתקנה כנגד נ"כ). ולדעת המג"א ואדה"ז, שזהו "לשם לימוד" (ולא משום זכר לנשיאות כפים), אומרים אותה גם קודם אור הבוקר.

16 ראה אנציקלופדי' תלמודית ערך ברכת התורה. וש"נ.

17 להעיר משו"ת מהרש"ל שם: אני נוהג לומר ג' פסוקים של תורה והן לא תלך רכיל וגו' עד ואהבת לרעך וגו' שהוא שקול ככל התורה. ואח"כ ג' מנביאים כו', ע"ש.

18 תניא רפ"כ. וראה תו"ש יתרו כרך טז מילואים אות א. וש"נ.

19 להעיר שעומ"ש קשור במיוחד לענין ברכת התורה – כמובן מביאור הב"ח (או"ח סמ"ז ד"ה ומ"ש דאמר).

20 ברכות פ"ב מ"ב.

21 ראה שער הכלל פ"א אות יב. וש"נ.

22 וראה מעדני חמדות לרא"ש ברכות פ"א סי"ג: טעם דסמכו אלו פסוקים לפי שרצו לטרו' ג'

הכתוב בלשון הקודש ("כה תברכו")¹³. וכיון שכן, ראוי אפוא לפתוח את ה"פותחין בברכה" בהנוסח דברכת כהנים, בפרהסיא ובקול רם ובלשון הכתוב, ביחד עם ההקדמה וסיום לזה בתורה שבכתב (כפי שאומרים בכל יום בבוקר בברכות השחר קודם התפלה):

"וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר, כה תברכו את בני ישראל אמור להם, יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחונך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם".

ב. נוסח ברכה זו ה"ה כוללת בתוכה את כל הברכות¹⁴, בין הרוחניות ובין הגשמיות (הן הענינים העיקריים והן הענינים שאינן כ"כ עיקריים) – כמובן ע"פ הג"ל, שזהו נוסח הברכה שהקב"ה בעצמו בחר בה בתורתו הק', הברכה שאותה ציוה לכהנים שיברכו את בני ברכה זו עבור כל עניניהם.

ועפ"ז יומתק הטעם מדוע נקבע לומר ברכת כהנים בכל יום בברכות השחר, דלכאורה: הטעם לכך שקבעו לומר (תיכף לאחר ברכת התורה) את הפסוקים דברכת כהנים, ה"ז "לשם לימוד" (ולא משום זכר לנשיאות כפים)¹⁵, בכדי שאחרי ברכת התורה

13 סוטה לח, א. ספרי נשא שם, כג. רמב"ם הל' נ"כ פי"ד הי"א. שו"ע אדה"ז שם סכ"ג (וראה בהוספת ב"מ וציונים" לשם).

14 ראה ספרי נשא שם, כב"כ. ועוד.

15 שו"ע אדה"ז אר"ח סמ"ז ס"ז, ממג"א שם סק"ח. ולכן "אומרין אותה אפילו קודם אור הבוקר אע"פ שאין נשיאת כפים בלילה" (שם), ולא כדעת הרש"ל (הובא במג"א ובאה"ט שם) "לומר קודם אור הבוקר פסוקים אחרים כיון שאין נשיאות כפים בלילה".

רדיוק לשון אדה"ז שם הוא "ולא משום זכר לנשיאות כפים*", "זכר" דוקא – כי אפילו לדעת

(* ולכאורה זהו הכוונה בבאה"ט שם: ולא מטעם נשיאת כפים).

הכוללת כל הברכות כולן²³.

שגם מבטלים ומהפכים את הדינים וגבורות²⁷.

ועפ"ז יומתק הטעם לאמירת ברכת כהנים בכל יום קודם התפילה – (גם) בתור (תוספת) הכנה ונתינת כח לפעול²⁸ ולהמשיך למטה²⁹ (בלי עיכוב)³⁰ את

ייתירה מזו: בברכת כהנים ישנו חידוש, שנוסף למעלת הברכה בכלל – שמגלה וממשיכה מן המקור (של הברכה)²⁴ – יש בה אף את מעלת התפילה, אשר פועלת רצון חדש – "יהי רצון"⁴² [כפי שאומרים זאת גם בסיום תפילת העמידה בכל יום, בימי החול וגם בשבת ויו"ט], ועי"ז נפעלים ברכות והמשכות וזדושות, שמקורם ממקום נעלה יותר אפי' ממקור הברכה, ו]בתפילה עצמה יש לברכת כהנים מעלה לגבי שאר התפילות, ש]הם בודאי²⁵ נמשכים – במהירות ובלי עיכוב – למטה מטה, בגשמיות העולם²⁶. עד –

(27) ראה זח"ג קלג, ב. קמה, סע"ב ואילך. מקומות שבהערה הקודמת.
(28) ולהעיר מאוה"ת נשא ע' רעו (וכ"ה באוה"ת במדבר (הוספות) ע' איתמט) "אומרים ברכת כהנים בתפלה (לאחרי הודאה – ברכות יח, א). כי הברכה מצד עצמה אין בה כח זה (להמשיך רצון חדש) כי זה רק כח התפלה, אבל ברכת כהנים שהיא בתפלה יש בה הכח לברך שיהי קיבול התפלה בבחי' ישא ה' פניו כו". ועפ"ז נמצא שברכת כהנים מצ"ע אין בה כח התפלה, וכח התפלה שבה היא ע"י (אמירת ברכת כהנים) בתפלה [וההוספה של ברכ' היא – לברך שיהי קיבול התפלה].

אבל בד"ה כה תברכו תרכ"ו (ע' קלא) ובד"ה אריב"ל תרכ"ט (ובארוכה בלקו"ש ח"י ע' 38 ואילך. וראה גם סד"ה כה תברכו תרנ"ד) משמע, שבברכת כהנים מצ"ע יש בה מעלת התפלה, כי הכהנים המברכים עושים זאת בשליחותו של הקב"ה, ושלוחו של אדם (העליון*) כמותו (קידושין מא, ב. וש"ג), ובברכת הקב"ה יש בה גם מעלת התפלה**. ואולי י"ל, שהמבואר באוה"ת שם הוא בנוגע לגילוי כח התפלה בברכ' (אף שיש בה מצ"ע כח התפלה***), שזה נעשה עי"ז שברכ' הוא חלק מהתפלה ובאה לאחרי הודאה.

(29) וראה קונטרס י"ב-י"ג תמוז ה'תש"נ סעיף יא.

(30) וראה לקו"ת וסהמ"צ שם, החידוש דברכת כהנים, שבשאר התפלות "שמבקשים בכל יום ומתפללים רפאנו ה' בריך עלינו", אף ש"עיקר דינו של האדם הוא ברכ'ה ויהו"כ" – ה"ז מפני "כי מה שנכתב ונחתם ברכ'ה ויהו"כ" היינו שנמשך מא"ס ב"ה הוא למעלה עדיין כו', למעלה מעלה ממהות השפעת גשמיים", ולכן צ"ל התפלה בכל יום כו' (ראה הקדמה לדרך חיים. סהמ"צ להצ"צ קו, ב. קונטרס ומעין ע' 114 ואילך) כדי שיומשך השפעת הגשמיות בעשי' כצרכי הנפש בגוף, כי "השפעת חסד זה הוא

פסוקים כדרך הקורא בתורה דתנן במגילה (פ"ד מ"ד) שלא יפחות מג' פסוקים. ולכן התקינו אלו שיש להם ברכה. ויומתק עוד יותר ע"פ המבואר בפנים.

(23) היינו: באמירת נוסח ברכת כהנים יש ב' המעלות – מעלת התורה*, ומעלת הברכה** (וראה אוה"ת במדבר (הוספות) ס"ע איתמג ואילך), נוסף על מעלת התפלה (כדלקמן בפנים, שבברכת כהנים יש בה הן מעלת הברכה והן מעלת התפלה).

(24) ראה לקו"ת ראה יט, א. אוה"ת ויחי תתשבה, ב. אוה"ת שמיני ע' כו. ע' כט. פדה בשלום תערו". מקומות שבהערה הבאה ועוד.

(25) משא"כ בתפלה בכלל – ה"ז בקשה של אדם המתפלל (מלמטה למעלה) לפעול רצון חדש למעלה, ואין וזאת שתתמלא הבקשה, ואילו ברכה (מלמעלה למטה) היא בלשון ציווי (או בלשון הבטחה), שבודאי נמשכת ההמשכה (ראה מקומות שבהערה 24): ובברכת כהנים ב' המעלות (ראה אוה"ת נשא ע' ער ואילך. ד"ה כה תברכו תרכ"ו, תרנ"ד. ד"ה אריב"ל תרכ"ט. לקו"ש ח"י ע' 41).

(26) ראה לקו"ת ס"פ קרח. סהמ"צ להצמח צדק מצות ברכת כהנים – קיב, א. ועוד.

(* וראה תו"מ ס"ה תמוז ע' 18 ואילך, שמעלת ברכת כהנים היא כמו מעלת התורה.

(** שהרי גם לדעת המג"א וזדה"ז (שזהו "לשם לימוד" ולא "משום זכר לנשיאות כפיס"), כ"ל הערה 51 – הרי בפועל אומרים הנוסח דברכת כהנים כפי שנאמר בתורה. ובפרט דכל הקורא ושונה בתורה הקב"ה קורא ושונה כנגדו. היינו שזהו כמו לימודו ובמיילא ברכתו של הקב"ה בעצמו (כדלקמן בפנים). ועאכ"ו לדעת הרשב"י שיש בה גם זכר לברכ'.

(* ראה לקו"ת ויקרא א, ג.

(** ובנדוד"ז – בנוגע לנוסח ברכת כהנים בברכות השחר (עיי' כל א' מישואל) – מובן שטיקור כח התפלה שבה בא בהיותה חלק מהתפלה (כבאוה"ת (ס).

(*** ובפרט מצד הענין ד'יאני אברכס' (כדעת רע"ק, כדלקמן בפנים), וראה גם אוה"ת שם ע' רעו.

יתירה מזו: מוסיפים "ואני אברכם" (לא "ואברכם" בלבד, שגם אז פירושו "ואני אברך אותם"), שהברכות נמשכות מ"אני" – הקב"ה, מקור כל הברכות ("ואברכם"),

עד שזה קאי על "אני" – כמו שהקב"ה הוא למעלה ממקור הברכות ולמעלה משמות ותוארים בכלל, והאופן היחידי שבו קוראים לו הוא "אני" [נדלא אתפס בשם ולא אתרמיז בשום אותא וקוצא כלל³⁵] – האני והיש האמיתי, עצמותו ומהותו ית'³⁶,

ובכללות ה"ז כולל גם "אנכי"³⁷ – שיש לו אותו פירוש ואותם אותיות דתיבת "אני" בתוספת כ', ר"ת כתר³⁸, שכולל את כל הענינים דכתר, עד כפי שכתר קשור עם ה"אני" האמיתי – עתיקא ועד עתיקא דעתיקא.

ודוקא מה"אני" (יש האמיתי) נעשה "אברכם", המשכת הברכות לבני, עד למטה מטה בענינים הגשמיים³⁹.

35 לקו"ת פנחס פ, סע"ב. ושם הוא בנוגע ל"אנכי", אבל מובן שכן הוא גם בנוגע ל"אני" (שהוא למעלה משם ותואר), שהוא בכללותו כמו "אנכי", ככפנים ובהנמסן לקמן הערה 38.

36 ראה סד"ה כה תברכו תרכ"ו (ס"ע קלא).

סד"ה אריב"ל תרכ"ט.

37 ראה בנדו"ד – אוה"ת נשא ע' רעו (וכ"ה שם במדבר (הוספות) ע' א'תנ), שמקשר "ואני אברכם" עם הברכה שנמשכת מבחי' "אנכי", שמצ"ע א"י" להמשיך ברכה מבחי' אות א' (המורה על אנכי), ולכן התחלת התורה היא באות ב' שהוא סימן ברכה, אבל ע"י עשה"ד שמתחילים בא' אנכי יומשך שגם מבחי' אנכי יומשך הברכה.

38 ראה לקו"ת אמור לד, ד. שה"ש לה, סע"ג.

39 יש לומר שענין זה מרומם גם בלשון הגמרא שבפנים (בענין "ואני אברכם") "חפי גבורה": "גבורה" הוא תואר שמורה על גדלות וגבורת הקב"ה; ו"מפי גבורה" מורה על ההמשכה והגילוי דגבורתו וגדולתו ית' ע"י ה' מוצאות הפה – גילוי הדיבור להולת, עד שנמשך בעוה"ז שנברא בה' (מנחות כט, ב), כנגד ה' מוצאות הפה. ועאכ"כ שנמשך בהי' שבו נברא העוה"ב (מנחות שם), ועד שנעשה החיבור דעוה"ז ועוה"ב (גשמיות ורוחניות)

ההמשכות החדשות שנוצרות על-ידי התפלות.

ג. ענין זה [המשכת כל הברכות בברכת כהנים ממקום שלמעלה ממקור הברכה ובאופן שנמשך למטה מטה] מודגש יותר בהסיום וחזרתם דנוסח הברכה הנ"ל – "ואני אברכם":

"ואני אברכם" קאי על ברכתו של הקב"ה. זאת אומרת, שנוסף לברכת (הכהנים) "יברכך ה' וגו'", ישנה גם ברכתו של הקב"ה בעצמו ("אני")

– ע"פ שני הפירושים (דיעות) שבזה³¹: (א) "ואני אברכם" – לכהנים, "כהנים מברכין לישראל והקב"ה מברך לכהנים"³², (ב) "ואני אברכם" – לישראל, "כהנים מברכין לישראל והקב"ה מסכים על ידם", ועפ"ז הברכה לבני היא "מפי גבורה"³³ נוסף על "מפי כהנים" [ולדיעה זו הרי "ברכה לכהנים מנא ליי"? "מואברכה מברכין"³⁴]. –

הלשון "אברכם" סתם (בלי שום פירושים) ה"ה כולל – נוסף (כפשוטו) על הברכות המפורשות בפסוקי ברכת כהנים – כל הענינים שנכנסים בכלל ברכה ("אברכם").

מתעכב ושוהה עד שנמשך ובא למטה שהרי כלל השתלשלות מהיכל היכל הוא ע"י משפט [שעל זה נודן האדם בכל יום – ר"ה טז, א] אם ראוי הוא שיומשך ההשפעה למטה ומעיינים בדיוו ויש מי שמקטרג לומר שחטא ואינו ראוי לזה. משא"כ בברכת כהנים השפע "נמשכת במהירות דרך כל העולמות באין מונע ומעכב ואין מעיינים בדין כלל", ועד שכל הדינין מתעברין ומתחבטין מחמת השפעת והמשכת החסד שע"י ברכת כהנים.

31 חולין מט, סע"א.

32 וגם לדיעה זו ישראל מתברכין מפי הגבורה, ואי"צ לזה קרא מיוחד (ובלשון התוס' חולין שם ד"ה והקב"ה: "פשיטא דמסכים כיון שצויה להם לברך") – כמשנ"ת במ"א (לקו"ש ח"י ע' 42).

33 וגם לדיעה זו הכהנים מתברכים מהקב"ה עצמו – "ואברכה מברכין".

34 לך לך יב, ג.

כנגדו" איננו הגבלה (שאי"ז יותר מאשר "כנגדו" ח"ו), אלא אדרבה: ה"ז בהתאם וכפי שהקב"ה (מצ"ע) קורא ושונה, ובנדוד" – שה"ואני אברכם" הוא לפי הישג יד ה"אני", מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה⁴³ של ה"אני" האמיתי.

ה. האמור לעיל – ששייך באמירת פרשת ברכת כהנים בכל השנה – מודגש עוד יותר בעמדנו בעשרת ימי תשובה:

על עשי"ת נאמר "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב"⁴⁴. תפלה "ביחיד" בימים אלה יש לה כח של תפלה "בציבור" במשך כל השנה⁴⁵. ומזה מובן במכ"ש וק"ו מעלת כח הציבור שבימים אלה⁴⁶.

ומזה מובן העילוי שניתוסף בהברכה ותפלה דברכת כהנים בימים אלה, במכ"ש משאר התפלות: אם כל תפלה (ביחיד או בציבור) פועלת יותר בעשי"ת, כשהקב"ה הוא "בהמצאו" ו"קרוב", ואזי מובטחים שהתפלה ובקשה ("דרשו" ו"קראוהו") יקיימו כאן למטה, אע"פ שלזה צריכים רצון חדש למעלה וכו'⁴⁷ (כנ"ל ס"ב); עאכו"כ ברכת כהנים, שאפילו בכל השנה היא ממשיכה ברכות והמשכות חדשות שבודאי נמשכות למטה (בלי עיכוב), הרי בעשי"ת (ובפרט בזמני התפילה בהם וכו"ב) פועלת ברכת כהנים ביתר שאת וביתר עוז, יותר מבשאר ימי השנה⁴⁸.

(43) ברכה שלישית דברכת המזון.

(44) ישעי' נה, ו.

(45) ר"ה יח, א. וראה רמב"ם הל' תשובה פ"ב

ה"ו.

(46) ראה רי"ף לע"ז יבמות מט, ב. אוה"ת ש"ש ע' אתסב. ד"ה דרשו ה' תשמ"ה. ובכ"מ.

(47) ובמילא אין זה בוודאות כ"כ כמו

ההמשכה שנעשית ע"י ברכה, כנ"ל הערה 25.

(48) ראה גם אוה"ת נשא ע' רעו השייכות

דברכת כהנים עם חודש השביעי בכלל, וזמן הסליחה והמחילה.

ואדרבה – הגילוי דיש האמיתי הוא דוקא ביש הנברא, כידוע⁴⁰.

זאת אומרת, שנוסף לכך שברכת כהנים בכלל פועלת המשכת כל הברכות, עד להמשכה חדשה ("יהי רצון") ממקום שנעלה יותר ממקור הברכות, וזה נמשך למטה מטה – ה"ז נפעל עוד יותר באמצעות "ואני אברכם" (הסיום וחותרם של הפרשה) – שמה"אני" האמיתי נמשכות הברכות עד למטה מטה.

ד. עפ"ז מובן גם התוכן דאמירת פרשת ברכת כהנים בברכות השחר – ועד"ז מה ש"פותחין בברכה" כעת בברכה זו:

כאשר אומרים את הברכות דברכת כהנים ("יברכך ה' וגו'") ומוסיפים "ואני אברכם" (בסיום פרשת ברכת כהנים), לאחרי שכבר אמרו כל ברכות השחר שלפנ"ז והברכות דברכת כהנים עצמה ("יברכך ה' גו'") – הרי מובן, שנוסף לכך שזה כולל כל הברכות המפורשות לפני זה, באה הוספה וחדוש, ש"ואני אברכם", הקב"ה בעצמו, ה"אני" האמיתי, מברך את בני" כלל הברכות;

וכאשר יהודי אומר זאת בברכות השחר (בתור ענין בתורה), ועד"ז בכל זמן, כשאומר תיבות התורה (תורה הנצחית⁴¹) אלו – הרי הקורא ושונה בתורה הקב"ה קורא ושונה כנגדו⁴², הקב"ה בעצמו אומר אז את כל הפסוקים, כולל הסיום וחותרם – "ואני אברכם". ויש להוסיף, שה"קורא ושונה

ע"י הגילוי ד"פי גבורה" בשניהם יחד, וע"ד המבואר לקמן בפנים (ס"ז) בנוגע לחיבור גשמיות ורוחניות בערב יוה"כ"פ וכו'הכ"פ.

(40) ביאורי הזהר בשלח מג, ג. ד"ה ולקחתם לכם תרס"א.

(41) ראה תניא רפי"ז (כב, ב). ובכ"מ.

(42) ראה תדא"ר רפי"ח. יל"ש איכה רמז תתרלד.

(“שהן עלינו מאד”⁵⁵), בחי' רחמים רבים שלמעלה מכל מדידה והגבלה, שנמשכים מכתו, עד לעתיקא ועתיקא שבעתיקא⁵⁶, עד לעצמותו ומהותו ית',

שזהו מקור המחילה והסליחה והכפרה ביוהכ"פ, וכמ"ש⁵⁷ “כי ביום הזה יכפר עליכם גו' (יכפר סתם, ולא נאמר מי הוא המכפר⁵⁸, כיון שזה נמשך מ) לפני הוי' תטהרו” (למעלה מהוי'). עד שזה פועל ההפיכה דכל הדינים וגבורות.

ומזה מובן, ששלימות הפעולה דברכת כהנים עד (להסיום) “ואני אברכם” – שזה קשור עם שלימות ענין הברכה ותפילה – היא ביוהכ"פ⁵⁹, כשישנה שלימות התפילה (“דרשו ה' גו'”⁶⁰ כיון שאז ישנה שלימות המשכת הברכה מי"ג מדות הרחמים (שזהו גם הענין דברכת כהנים⁶¹), מ"ארא ה' פניו אליך”⁶², עד – מיש האמיתי⁶³, “ואני⁶⁴ אברכם”, כאן למטה בעוה"ז הגשמי⁶⁵.

55) ל' הלקו"ת שם, ב.

56) ראה לקו"ת שם.

57) אחרי טו, ל.

58) לקו"ת דרושים לר"ה נד, סע"ד. אחרי כו,

ג. אוה"ת דרושים ליוהכ"פ ע' ב'קלט.

59) ראה הברכות שבעה"ה 5, ששלימות ענין

ברכת כהנים הוא ע"י הכהן גדול, בחי' יחידה, תהו

ענינו דיוהכ"פ בכלל (שכל עבודת היום הם ככהן

גדול – יומא לב, סע"ב).

60) ראה ד"ה אריב"ל תרכ"ט, ש"דרשו ה'

בהמצאו גו' בעשי"ת הוא מפני שאז מאיר הגילוי

די"ג מדה"ר, שעיי"ז נעשה המשכת רצון חדש (“יהי

רצון”) שעיי"ז התפלה. והרי שלימות ענין זה הוא

ביוהכ"פ, כנ"ל בפנים.

61) ראה סה"מ תקס"ח ע' קנו.

62) ראה לקו"ת אחרי כו, ד. ראה לב, ב. ועוד.

63) ראה המשך תער"ב ח"ב ע' א'קסט

(בביאור הלקו"ת דרושים ליוהכ"פ שם).

64) ראה לקו"ת אחרי (כו, ד), השייכות

דיוהכ"פ לבחי' אנוכי. ולהעיר שיוהכ"פ הוא יום

נתינת לוחות האחרונות (משנה תענית כו, ב

ובפרש"י. גמרא שם ל, ב), שהתחלתן: “אנוכי”.

65) וע"פ המבואר בלקו"ת ס"פ קרח (חלק

נעתק לעיל הערה 30) יומתק ההוספה דברכת כהנים

על ההמשכה דר"ה ויוהכ"פ.

ומכיון שאז שהקב"ה הוא “בהמצאו” ו”קרוב”, מובן איפוא שאז ישנה יותר בגילוי ההמשכה ד”ואני אברכם”, מה”אני” האמיתי, עד למטה בגשמיות העולם.

ו. בעשי"ת גופא מודגשת עוד יותר פעולה הנ"ל דברכת כהנים בערב יום הכפורים⁵, שענינו ערב והכנה – ומעין – דיוהכ"פ עצמו⁴⁹, ובפרט בערב יוהכ"פ אחרי תפילת מנחה, כשמתחיל בפועל הענין דיוהכ"פ, כמובן מזה שבתפילת מנחה אומרים וידוי, שזה קשור עם “תחלת זמן הכפרה”⁵⁰:

השלימות ד”דרשו הוי' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב” היא ביוהכ"פ (ומעין זה – בערב והכנה ליוהכ"פ), כמובן מהמשך דברי הרמב"ם⁵¹: “אע”פ שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרה הימים שבין ר"ה ויוהכ"פ היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד שנאמר דרשו ה' בהמצאו כו'”, ובהמשך לזה הוא כותב⁵²: “יום הכפורים הוא זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים והוא קץ מחילה וסליחה לישראל, לפיכך חייבים הכל לעשות תשובה ולהתוודות ביוהכ"פ, ומצות וידוי יוהכ"פ שיתחיל מערב היום קודם שיאכל כו'”.

ובלשון הקבלה והחסידות: ביוהכ"פ אזי שלימות ההמשכה (והגילוי⁵³) היא מי"ג מדות הרחמים⁵⁴

49) ויתירה מזה: ע"י הסעודה בערב יוהכ"פ יש גם המעלה דיום הכפורים עצמו, כמאחז"ל “כל האוכל ושותה בתשיעי כו' כאילו התענה תשיעי ועשירי”, כמשנ"ת לקמן בפנים.

50) ראה שו"ע אדה"ז אורח סתר"ז ס"א. וראה

לקו"ש חכ"ד ע' 562 הערה 1.

51) דלעיל הערה 45.

52) בהלכה ז.

53) ראה ד"ה ולקחתם לכם תרסי"א (ס"ע רג).

54) ראה לקו"ת דרושים ליוהכ"פ ע, ב ואילך.

אוה"ת שם ע' ב'קלט ואילך. ובכ"מ.

היום" (52) – שלאחרי התפילה ואמירת וידוי נפעלת שלימות יתירה בהפעולה דברכת כהנים – ההמשכה מלמעלה מעלה עד למטה מטה (כנ"ל ס"ו).

ויש לומר יתירה מזו, שבערב יוהכ"פ ישנה נתינת כח מיוחדת לפעול את ההמשכה (מברכת כהנים) מלמעלה מעלה עד למטה מטה בגשמיות העולם:

איתא בגמרא⁷⁰ (והובא להלכה⁷¹), ש"כל האוכל ושותה בתשיעי כו' כאילו התענה בתשיעי ועשירי". זאת-אומרת שהאכילה ושתית' בערב יוהכ"פ (תשיעי) פועלת אותו ענין שנפעל ע"י התענית דיוהכ"פ (עשירי), ויתירה מזו – "כאילו התענה תשיעי ועשירי" (שתי ימים).

ועפ"ז נמצא⁷², שבאכילה ושתית בערב יוהכ"פ ישנו החיבור של ב' המעלות – המעלה ד"התענה" שנפעל ע"י יוהכ"פ – "העשירי יהי קודש"⁷³, תכלית שלימות הקדושה (קדש הקדשים) והרוחניות (ובשני ימים – "כאילו התענה תשיעי ועשירי"), וגילוי הקדושה הכי נעלית (דיוהכ"פ) נפעלת ע"י "אוכל ושותה"⁷⁴ (בתשיעי), בתכלית הגשמיות והממשות, באופן שנעשה "דם ובשר כבשרו" הגשמי – כך שישנם יחד המעלה ושלימות דרוחניות, והמעלה ושלימות דגשמיות, כמבואר בכ"מ⁷⁵

ולהוסיף, שבענין הי"ג מדות הרחמים [אשר שלימות המשכתן היא ביוהכ"פ] ישנו חיבור של שתי קצוות: י"ג מדות הרחמים הם למעלה ממדידה והגבלה. יחד עם זאת הם נקראים בשם מדות, מלשון מדה וגבול. ויש לומר, שזהו בגלל שלימות הענין ד"אין סוף", שמוזה נמשכות י"ג מדות הרחמים, ה"ה כוללת גם השלימות דגבול ומדה: אור א"ס כשם שיש לו כח בבלי גבול כך יש לו כח בגבול⁶⁶. שלפ"ז המדה וגבול שלמעלה ממדידה והגבלה, ה"ז כפי שמדה וגבול הם חלק מבלי גבול⁶⁷. ועד יתירה מזו: לגבי עצמותו ית', שהוא מושלל מכל התוארים – "שלילת הגבול ושלילת הבלי גבול"⁶⁸ – הרי הבלי גבול והגבול מציאות אחת⁶⁹. ומזה נפעלת ההמשכה בגילוי ד"י"ג מדות הרחמים: השלימות דבלי גבול רחמים היא כאשר זה נמשך גם במדה וגבול ד"י"ג מדות; עד שנעשה דבר אחד – בלי גבול וגבול (מדה).

ומשלימות ההמשכה ד"י"ג מדות הרחמים דעצמותו ית' ביוהכ"פ, נשתלשל למטה יותר, נמשכות כל הברכות, עד – ברכות שבאות מלמעלה ממקור הברכות – "ואני אברכם", והם נמשכות בגבול ומדה עד למטה בעוה"ז הגשמי.

ז. מעין הגילוי דיוהכ"פ – יש גם בערב יוהכ"פ, שמהווה הכנה ליוהכ"פ, ובפרט לאחר תפילת מנחה כשאומרים וידוי בתור התחלת זמן הכפרה ביוהכ"פ ("מצות וידוי יוהכ"פ שיתחיל מערב

(66) עבוה"ק שער א' פ"ח. וראה ד"ה חסידים עת"ר. ד"ה פדה בשלום תרפ"ה. ד"ה בסוכות תשי"פכ"ז.

(67) ראה ספר הערכים חב"ד כרך ג' ערך אוא"ס (א) ע' נח ואילך. וש"נ.

(68) המשך תסי"ו ריש ע' קסח. ובכ"מ.

(69) ראה ספר הערכים חב"ד כרך ד' ע' תב. וש"נ.

(70) יומא פא, ב. וש"נ.

(71) טור וש"ע אדה"ז ריש הל' יוהכ"פ.

(72) בכל זה – ראה גם ברכת ערב יוהכ"פ תשר"מ (ס"ב), תשמ"ה (ס"ט), תשמ"ו (ס"ד), תשמ"ז (ס"ח), תש"נ (ס"ד).

(73) בחוקת' כו, לב.

(74) ע"ד ובדוגמת המעלה דפורים לגבי כפורים (תקו"ז תכ"א – נז, ב) – ראה תו"א מג"א צה, סע"ד. צט, ד ואילך. שם בהוספות קכא, א"ב. אוה"ת מג"א ע' בישי"ת. ביאוה"ז להצ"צ בשלח ע' רלו. ועוד.

(75) ראה אגה"ק ס"כ (קל, ב). הנסמן לעיל הערה 40. ובכ"מ.

אכלו ביוהכ"פ, עד ש"יצתה בת קול ואמרה להם כולכם מזומנין לחיי העולם הבא"⁸², עאכו"כ בחנוכת בית שלישי (אשר "גדול"⁸³ יהי כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון"⁸⁴).

ובכללות – לע"ל תהי שלימות השכר דחיבור גשמיות ורוחניות, כולל – אכילת הסעודה דלע"ל, סעודת לוייתן ושור הבר⁸⁵, סעודה גשמית כפשוטה, ביחד עם הסעודה רוחנית⁸⁶, כל הענינים והמעלות שבשתי אלו⁸⁷.

ח. בהנ"ל ניתוסף הדגשה מיוחדת בקביעות שנה זו דערב יוהכ"פ ויוהכ"פ – בערב שבת וכיום השבת קודש:

יוהכ"פ נקרא⁸⁸ "שבת שבתון". ומזה מובן שהענינים דיוהכ"פ נמצאים בהדגשה יתירה כאשר קביעותו (בימי השבוע) היא ביום השבת קודש.

ובעבודת ה': ביוהכ"פ ישנה שלימות העבודה דתשובה עילאה⁸⁹, (למעלה מתשובה עילאה כפי שהיא בעשרת ימי תשובה בכלל⁹⁰). וע"פ הידוע שביום השבת (אותיות תשב⁹¹) ישנה גם העבודה דתשובה עילאה⁹² – נמצא שבקביעות שנה זו, כשיוהכ"פ חל להיות בשבת, ניתוסף שלימות יתירה בעבודה דתשובה עילאה.

אודות גודל העילוי שישנו דוקא בגשמיות (תחתונים), בהיש הנברא, באופן שהרוחניות חודרת לגמרי ונמצאת בגלוי בהגשמיות, שבוה מתבטאת תכלית שלימות השכר לע"ל – בתור נשמות בגופים בעוה"ז הגשמי דוקא, כפס"ד הרמב"ן⁷⁶.

ויש לומר, שממאמר הנ"ל יוצא גם (נוסף להמעלה דערב יוהכ"פ) מעלה נוספת ושבח נוסף בנוגע ליוהכ"פ, שישנו (המעלה של) יוהכ"פ באכילה ושתיה גשמית (שאוכלים בתור הכנה לזה), די"ל שהמעלה דערב יוהכ"פ (חיבור גשמיות ורוחניות) נמשכת גם ביוהכ"פ – ובפרט ע"פ המבואר בכ"מ⁷⁷, שהאכילה ושתיה בערב יוהכ"פ פועלת את הענין עבור ערב יוהכ"פ (תשיעי) ועבור יוהכ"פ (עשירי). כפי שזה מתבטא גם בכך שבערב יוהכ"פ צריכים לאכול "כפי"⁷⁸ שיעור ב' ימים ערב יוהכ"פ ויוהכ"פ⁷⁹.

ויש מקום לומר, שמעלת יוהכ"פ (שהעילוי ד"התענה" ביוהכ"פ יוכל להיות בגלוי באכו"ש גשמית) תתגלה לעתיד לבוא בחנוכת ביהמ"ק השלישי (שאחכה לו בכל יום שיבוא⁸⁰, היום בערב יוהכ"פ ממש), ובמכל-שכן וקל-וחומר⁸¹ מזה שבחנוכת בית ראשון בני"י

(76) בשער הגמול בסופו (בהוצאת שאוועל – ע' שט). וראה בכ"ז מכתב מוצש"ק כ"ה אלול ה'תש"ן.

(77) פע"ה שער יוהכ"פ פ"א.

(78) פע"ה שם. והובא גם בפוסקים – סידור אדה"ז לאחרי סדר כפרות. אשל אברהם (להרה"צ כו' מבוטשאטש) או"ח ר"ס תרד.

(79) ויתירה מזה: האכו"ש בערב יוהכ"פ הוא "סוד אכו"ש חיצונית" שהוא הכנה וכלי ל"סוד אכו"ש פנימית" דיוהכ"פ, כמבואר בפע"ח שם. (80) נוסח "אני מאמין". וראה לקו"ש חכ"ג ע' 394.

(81) ולהעיר שזהו מדה הראשונה מי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן (תו"כ בתחלתן), שהן כנגד הי"ג מדות הרחמים (שמתגלים ביוהכ"פ, כנ"ל ס"ו). ויוהכ"פ הוא "מתן תורה" דלוחות האחרונות.

(82) מו"ק ט, א.

(83) חגי ב, ט.

(84) כפירוש הזהר (ח"א כה, א. תקו"ז ת"ח)

דקאי על ביהמ"ק השלישי.

(85) ראה ב"ב עד, ב ואילך.

(86) ראה לקו"ת שמיני יח, א.

(87) ראה תשובות וביאורים סי"א. וש"נ.

(88) אחרי טז, לא. אמור כג, לב.

(89) לקו"ת תצא לו, ג. לו, ד. וראה סה"מ

תקס"ה ע' תתמא. ועוד. וראה ברכות עיוהכ"פ (אחרי מנחה) תשמ"ז סי"ג. תש"נ סי"א ואילך.

(90) ראה לקו"ת דרושים לשבת שובה סו, ג.

סו, ד. סה"מ תרכ"ט ע' שט. ס"ע שיג ואילך.

תרס"ד ע' שנו ואילך.

(91) אגה"ת ספ"ו.

(92) אגה"ת שם.

העולמים" ¹⁰¹. ועאכו"כ יוהכ"פ שחל להיות בשבת, שגם יוהכ"פ הוא מעין הגילוי דלע"ל ¹⁰². וזה מחזק עוד יותר את העבודה כעת מעין וטעימה דהגילוי וסעודה דלע"ל שאז תהי' שלימות החיבור דמעלת הגשמיות ומעלת הרוחניות – הסעודה דליתן ושור הבר, בגשמיות וברוחניות גם יחד, כנ"ל.

ובכל זה ניתוסף בשנה זו, ה'תנש"א, ר"ת ה' תהא שנת אראנו נפלאות ¹⁰³, שבאה בהמשך לשנת ה'תש"נ, ר"ת ה' תהא שנת נסים, ולאחרי שנת תשמ"ט ידיך, ושנת תשמ"ח, תשמח (תי"ו בחיריק) ותשמח (תי"ו בשוא), שהיתה גם שנת הקהל, "הקהל את העם האנשים והנשים והטה" ¹⁰⁴, ושומעים את הקריאה בתורה מפי המלך, "כאילו .. מפי הגבורה שומעה" ¹⁰⁵, ע"ד "ואני אברכם", "מפי גבורה" (כנ"ל ס"ג).

ט. ויש לקשר זה [ההמשכה מלמעלה למטה, עד מעצמותו ית', בכל סדר ההשתלשלות עד למטה מטה ביש הגשמי] גם עם הפרק תהלים דשנה זו – מזמור פ"ט:

"משכיל לאיתן האזרחי" מורה על ההמשכה וגילוי דבחי' איתן שבנשמה – עצם הנשמה שהיא "חלק אלוהה ממעל ממש" ¹⁰⁶, קשורה עם עצמותו ית' [עם ג' הפירושים ב"איתן": קשה, חזק ויצבי ¹⁰⁷], באופן שזה מזריח ומאיר בכל הכחות והחושים,

כתורת אדמו"ר הזקן בזה ¹⁰⁸, קשור

ובפרטיות יותר – בקביעות שנה זו ישנו החיבור של שתי המעלות, של שבת ושל יוהכ"פ: המעלה דעונג העצמי הבא במורגש בשבת (ע"י האכו"ש בכל השנים, ובשנה זו י"ל שזה נמשך ע"י היום עצמו ⁹³), והמעלה דעונג הבלתי מורגש דיוהכ"פ (שאסור באכו"ש) ⁹⁴.

ועד"ז מובנת גם מעלת ערב יוהכ"פ בשנה זו, שהיא גם ערב שבת:

ערב שבת הוא הכנה לשבת, "מי שטרה בערב שבת יאכל בשבת" ⁹⁵. עד שבערב שבת ישנה כבר הטעימה – "טועמי' חיים זכו" ⁹⁶ – של כל תבשיל ותבשיל של שבת ⁹⁷. ויתירה מזו: בערב שבת (יום השישי למעשה בראשית) ה' יום בריאת אדם הראשון, "כדי שיכנס לסעודה מיד" ⁹⁸, ובלשון המשנה ⁹⁹ "הכל מוכן לסעודה".

ועפ"ז מובן, שכאשר ערב יוהכ"פ חל להיות בערב שבת – מודגש עוד יותר העילוי הנ"ל דאכילה ושתי' בערב יוהכ"פ, "כל האוכל ושותה בתשיעי כו' כאילו התענה בתשיעי ועשירי", שכן אז ישנה כבר "טעימה" דשבת, ובשנה זו – דיוהכ"פ (שבת שבתון) שחל להיות בשבת, ויתירה מזו – שאז "הכל מוכן לסעודה".

ועוד נקודה בדבר: שבת היא מעין ¹⁰⁰ "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי

(93) ע"ד המבואר בנוגע להמשכות דשופר ביו"ט של ר"ה שחל להיות בשבת (לקו"ת דרושי ר"ה נ, א ואילך. ככ"ב).

(94) ראה המשך תרס"ו בסופו (ע' תקמב).

(95) ע"ז ג, סע"א.

(96) שערי הכוונות ענין טבילת ערב שבת. פע"ח

שער יה רפ"ג. ועוד – נסמן בלקו"ש ח"כ ע' 173.

(97) ראה מג"א אור"ח הל' שבת סר"נ סוסק"א.

שוע"ע אדה"ז שם ס"ח. וראה לקו"ש שם.

(98) סנהדרין לח, א. וראה קונטרס משיחת ש"פ

האזינו, שבת שובה שנה זו סעיף ז (לעיל ע' 18-16).

(99) אבות פ"ג מט"ז.

(100) ראה המשך תרס"ו שם. המשך תער"ב

ח"ב ע' אקכו. ועוד.

(101) תמיד בסופה.

(102) ראה המשך תרס"ו שם.

(103) לשון הכתוב – מיכה ז, טו.

(104) וילך לא, יב.

(105) רמב"ם סוף הלכות חגיגה.

(106) תניא רפ"ב.

(107) ד"ה ויציר תרפ"ה (תש"ח) – ע' נט

ואילך (סה"מ תש"ח ע' 61 ואילך).

(108) קונטרס לימוד החסידות ע' 5 ואילך.

נוצחים" (118, ובזה גופא – "אמן ואמן", באופן כפול, "כפלים לתושי" (119, שכפל קשור עם הגאולה¹²⁰ [כמבואר גם בדברי אלקים חיים של אדמו"ר מהר"ש¹²¹, "מלכתחילה אריבער", שיום ההילולא שלו ב"ג בתשרי], שאז יהי' גמר הנצחון והגילוי ד"ברוך ה' לעולם", "ואני אברכם".

ויש לקשר זה עם הזמן דערב יוהכ"פ ויוהכ"פ והימים שלאחרי זה – כדאיתא במדרש¹²² שבחג הסוכות, "זמן שמחתנו" (שאו מתגלים הענינים דר"ה ויוהכ"פ, וכידוע¹²³ שסכך הסוכה בא מענן הקטורת ביוהכ"פ) "כשישראל יוצאין כו' ולולביהן ואתרוגיהם בידן אגן ידעין דישראל אינון ניצוחיא".

ובשנה של "אראנו נפלאות" מובן, שלא צריכים לחכות ע"ז עד יוהכ"פ, ועאכו"כ עד "זמן שמחתנו", אלא כבר בערב יוהכ"פ מתקיים ה"אינון ניצוחיא", ובחג הסוכות מתווסף עוד יותר בגילוי ושלמות הענין.

י. ע"פ כל הנ"ל מובן שהברכות שניתנות לכל יהודי בערב יוהכ"פ זה דשנת תנש"א, אלו ברכות בכל עניניהם – גשמיים ורוחניים, וגשמיים ורוחניים גם יחד, ברכות שנמשכות מלמעלה מעלה, עד למעלה ממקור כל הברכות, עד מ"ואני אברכם", והם נמשכות למטה מטה, עד ועיקר – בגשמיות העולם.

גם עם התורה והפירוש בפסוק מאת¹⁰⁹ הבעש"ט ומהמגיד,

ולאח"ז איך שנקודות אלו מתבארים על-ידי אדמו"ר האמצעי באופן ד"רחובות הנהר"¹¹⁰, כולל – ההרחבה של הנקודה ד"איתן" כפי שזה אצל הבעש"ט, המגיד ואדמו"ר הזקן, ואח"כ – על-ידי הצמח צדק ואדמו"ר מהר"ש והרבי (מהורש"ב) נ"ע, עד כפי שזה נתבאר ו(במילא) נמשך בדברי אלקים חיים (בהמאמרי חסידות ושיחות קודש) של נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר,

עד שכל אלה מתגלים, תיכף ומיד ממש, באופן של "חושש", בממשות, בגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו [כמרומו בשמו של כ"ק מו"ח אדמו"ר: יוסף – על שם "יוסיף אד' שנית ידו לקנות את שאר עמו"¹¹¹, יצחק – על שם "כל השומע יצחק לי"¹¹², אשר השלימות שבזה תהי' לע"ל – "אז ימלא שחוק פיננו"¹¹³, "אז ישיר משה"¹¹⁴],

וכהמשך המזמור תהלים – "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו"¹¹⁵, עד באופן – כסיום המזמור "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", שנפעלת ברכה והמשכה¹¹⁶ (משם הוי', שם העצם¹¹⁷) בעולם, עד באופן של "אמן", שאמן מורה על גמר הנצחון ("גבורים

109 תורות ופירושי כל רבותינו נשיאנו בפסוק זה – נעתיק ב"קובץ י"א ניסן שנת הפ"ט" (קה"ת תש"ו).

110 ראה לקו"ש חכ"ה ע' 349. וש"נ.

111 ישעי' יא, יא.

112 וירא כא, ו.

113 תהלים קכו, ב.

114 בשלה טו, א.

115 פסוק כא.

116 ראה תו"א מקץ לו, ג. ובכ"מ.

117 כי"מ ה' עכו"ם פ"ב ה"ז. מו"נ ח"א פס"ג וי"א. עיקרים מאמר ב' פכ"ח.

118 נזיר בסופו.

119 ל' הכתוב איוב יא, ו. שמו"ר פמ"ו, א.

120 ראה פדר"א פמ"ח. יל"ש ר"פ לך.

121 ד"ה לך תרכ"ז. תר"ל. וראה גם ד"ה לך

באוה"ת (תעוד, א). סדיה נחמו עת"ר. ובכ"מ.

122 ויק"ר פ"ל, ב.

123 עט"ר שער יוהכ"פ פ"ב (כה, א). שם לו,

סע"א ואילך. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ג ע'

איקלד. שם ע' איקמ. אוה"ת סוכות ע' איתשכב

ואילך. המשך וככה תרל"ז פפ"ד. ד"ה והוא חתנן

תרנ"ז פי"א ואילך. ועוד.

שבשעת-מעשה מכוונים באותיות האל"ף-בי"ת על כל הברכות שמתחילות באותיות אל"ף עד תי"ו, שהם כוללים כל הברכות וכל הענינים הרוחניים וכל הענינים הגשמיים:

שנת אורה, שנת ברכה, שנת גדלות, שנת דיצה, שנת הוד והדר, שנת ועד טוב, שנת זכויות גדולות, שנת חיים טובים וארוכים, שנת טובה בלי מדידה והגבלה כלל וכלל, שנת יעוד טוב, שנת כלכלה, שנת לימוד בהצלחה מופלגה, [ובפרט שיוהכ"פ ה"ה "מתן תורה" דלוחות האחרונות¹²⁸], שנת מלכות, [ובמיוחד — מלכות בית דוד, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא], שנת נסים [ובפרט שבאים מ"שנת נסים" (תש"נ), ונכנסים (וישנם כבר את התשעה ימים, הכולל את יום העשירי, עשרת הימים הראשונים של השנה) לשנת "אראנו נפלאות" (תנש"א)], שנת סימן טוב, שנת עוז, שנת פדות, שנת צדקה ושנת צדיקים [ועמך כולם צדיקים¹²⁹], שנת קדושה, שנת רוממות, שנת ששון ושמחה, שנת תפלה, שנת תשובה [ששלימותה היא ביוהכ"פ, כנ"ל], ושנת תהלה [יכל הנשמה תהלה ייה הללויה"ה, בסיום וחותם ספר תהלים].

וכל זה נעשה תיכף ומיד ממש, ובפרט שבנ"י כבר פסקו בתחלת שנה זו, שתהי' שנת אורה וכו', כל הברכות עם כל אותיות האל"ף-בי"ת, ואח"כ נותר רק "לפרוק את התבילות" ("פאנאנדערפאקן די פעקלעך")¹³⁰, לפרוק את הברכות שניתנו בתחלת השנה, ובימים שלאחרי זה, באופן שזה

עד כדי כך שיש להם כח לבטל ולהפוך את הענינים הבלתי-רצויים, שזה מביא לעלי' נעלית יותר (כיון שירידה צורך עלי', וירידה למטה מטה פועלת ומביאה לעלי' למעלה מעלה). כך שישנה מעלת ההמשכה מלמעלה מעלה ("גבוה מעל גבוה גו' וגבוהים עליהם"¹²⁴), עד למעלה מכל מדידה והגבלה, יחד עם המעלה דמדידה.

והכח לכך ישנו במיוחד בערב יוהכ"פ לאחרי תפלת מנחה, אחרי שאמרו תפלת וידוי, המורכב מכל אותיות האל"ף-בי"ת, ובאופן כפול — כך שישנו אז התיקון ואתהפכא דכל הענינים הבלתי-רצויים, ואדרבה: מכיון שהענינים הם באופן כפי שנמצאים בתפילה (וידוי) ובתורה (כ"ב אותיות התורה), ישנה רק המעלה שנופעת מזה — מעלת ה"כפליים לתושי" דאתהפכא, "זדונות נעשו לו זכויות"¹²⁵, עד זכויות ממש¹²⁶, ובאופן של "נעשו לו", בעולם העשי' הגשמי (ומראה באצבעו ואומר זה¹²⁷), עד באופן של ממשות.

ובפשטות: הקב"ה מברך כל יהודי וכל בני' בשנה שיש בה כל הברכות והצלחות, בטוב הנראה והנגלה.

ובפרטיות — כפי שהברכות מסודרות ומתחילות באותיות האל"ף-בי"ת (בעניני טוב בפירוש ובגלוי) — שבזה גופא ישנם כמה אופנים, אך מפני טירחא דציבורא ומפני כמה טעמים אי-אפשר למנות את כל הברכות שמתחילות באותיות אל"ף, בי"ת, וכו' עד תי"ו; ויש לומר שזה (וכל אופן בזה) כולל שאר האופנים שבזה (כיון

(128) משנה תענית כו, ב ובפרש"י. גמרא שם

ל, ב.

(129) ישעי' ט, כא.

(130) כפתגם כ"ק מו"ה אדמו"ר בנוגע להזמן שלאחרי עבודת תשרי (שיחת ליל א' דהג השבועות תש"ח. נרפסה בסה"מ תשי"ט ע' 137).

(124) קהלת, ה, ז.

(125) יומא פו, ב.

(126) ראה לקו"ש ח"ו ע' 183 ואילך ובהערות

15, שם.

(127) לשון חז"ל — שמו"ר ספכ"ג. ועוד.

השלישי, בקדש הקדשים, שבו הכהן הגדול עובד עבודתו (כולל –) ביוהכ"פ זה.

יא. כדי למהר כל זה – נסיים בחלוקת ממון לצדקה שקשור במיוחד עם ערב יוהכ"פ (כמנהג ישראל),

– ואע"פ ש"היום קצר והמלאכה מרובה"¹³⁴ (בערב יוהכ"פ בפרט), הקב"ה נותן כח לכל יהודי שיוכל להכיל ב"גבול" שלו (של "היום קצר") את כל הענינים, כולל הענינים שלמעלה ממדידה והגבלה (כולל – "שכר הרבה"¹³⁴) –

ובפרט יוהכ"פ בשנה זו, שמוליכה ומכניסה תיכף ליום השבת (נוסף על "שבת שבתון" דיוהכ"פ), שקשור עם "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים", שמעין זה נפעל ע"י מצות הצדקה, שמביאה "שבת ומנוחה" למי שזקוק לצדקה,

וע"י זה ממשיכים את הצדקה האמיתית – שאל"י זקוקים כל בני" – תמורת "צדקה עשה הקב"ה עם ישראל שפיוזן לבין האומות"¹³⁵, נעשה הצדקה של "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל"¹³⁶, ומביא את כולם יחד, מתוך שמחה וטוב לבב, ביחד עם חלקם שבעולם, ועאכו"כ עם כל בני ביתם,

ובפרט כפי שזה קשור עם העבודה ביוהכ"פ, דאע"פ ש"שבעת ימים קודם יוהכ"פ מפרישין כהן גדול מביתו"¹³⁷, צריך הכהן גדול ביוהכ"פ להיות נשוי, כפי שלמדים¹³⁸ מהפסוק¹³⁹ "וכפר בעדו ובעד ביתו" – "ביתו זו אשתו".

נעשה בגלוי הנכסים וברשות דכל אחד ואחת מישראל.

ועוד והוא העיקר – הברכה העיקרית – שנת גאולה, ע"י שהרגע הקרוב, רגע האחרון של הגלות, מתהפך להיות רגע הראשון דגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ואזי יהי שלימות הגילוי ד"ואני אברכם", "מפי הגבורה", עד שישמעו "און דערהערן" "תורה חדשה מאתי תצא"¹³¹, "מפי הגבורה", וכמ"ש¹³² "לא ילמדו עוד איש את רעהו גוי כי כולם ידעו אותי".

ואזי מקבלים פעם נוספת את הברכות שמורכבות מאל"ף-ב"ת (כנגד כפל האל"ף-ב"ת בוידוי כנ"ל), והברכות בפעם השני הם באופן נעלה יותר, להיותם ברכות שיהיו לע"ל, בשנת גאולה זו: שנת אורה, שנת ברכה, שנת גדולה, שנת דיצה, שנת הוד והדר, שנת ועד, שנת זכיות גדולות, שנת חיים טובים, שנת טובות גדולות, שנת יעוד טוב, שנת כפליים לתושי, שנת לימוד מופלג, ובמיוחד בה"תורה חדשה", שנת מרומים ושנת מלכות בית-דוד, שנת נסים ושנת נפלאות, שנת טייעתא דשמיא, ובמיוחד בהבנת ה"תורה חדשה" (ובפרט בה"ידעו אותי"), נוסף לכך שמבינים מצ"ע, שנת עוז, שנת פדות, שנת צדקה, שנת קדושה, שנת רוממות, שנת שמחה, שנת תשובה, שנת תורה ושנת תהלה.

וכאמור, שזה נעשה תיכף ומיד ממש, ואין צורך להמתין "לשנה הבאה בירושלים" (כפי שאומרים בסיום וחותם יוהכ"פ), אלא זה ישנו כבר, ובמילא יקויים (גם) "לשנה הבאה בירושלים"¹³³, בארצנו הקדושה בירושלים עיר הקודש, בבית המקדש

(134) לשון המשנה – אבות פ"ב מט"ו.

(135) פסחים פז, ב.

(136) ישעי' כז, יב.

(137) משנה ריש יומא.

(138) שם. וראה לקו"ש ח"ז ע' 172 ואילך.

(139) אחרי טז, ו.

(131) ישעי' נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

(132) ירמי' לא, לג.

(133) ראה סה"ש תש"ה ריש ע' 83.

עינינו בשובך לציזון ברחמים" (כפי שזה־עתה התפללנו בתפלת מנחה), "בשוב ה' את שיבת ציון"¹⁴⁴, ה' ביחד עם כל בני, "ושב ה' אל־קין את שבותך", "והשיב לא נאמר אלא ושב"¹⁴⁵, כיון ש"עמו אנכי בצרה"¹⁴⁶, ונעשה מן המיצר אל המרחב, עד למרחב אמיתי,

ורואים גם (ותחזינה) איך שהכהן גדול שבדורנו נכנס אל קדש הקדשים ביוהכ"פ זה ועושה שם את העבודה, וכל הענינים שהוא פועל שם, כולל תפלת הכהן גדול בהיכל המורכבת מכל אותיות האל"ף־בי"ת, כפי שקבעה בתפלת מוסף (דציבור) דיוהכ"פ במחזור השוה לכל נפש,

והרי בגאולה העתידה יהי "כל יושבי עלי" (כל נפש), כך שנוסף למעלת התפלה בציבור, תהי' אז גם מעלת התפלה של "כל יושבי עלי", מצד המתפלל, מצד המקום ומצד הזמן¹⁴⁷,

ותיכף ומיד ממש, והוא העיקר.

יב. ויהי רצון, שמהדיבור בכל זה יומשך הדבר בפועל, שהגאולה באה תיכף ומיד ממש, כך שביחד עם אכילת הסעודה השני שהולכים תיכף לאכול [אשר נשי ובנות ישראל בודאי כבר הכינו, או שהתחילו בהכנות, באופן ש"הכל מוכן לסעודה"], יאכלו גם סעודת הליתן ושור הבר, ביחד עם כל בני, וביחד עם משיח צדקנו,

והקיצו ורננו שוכני עפר¹⁴⁰, ומשה ואהרן עמהם¹⁴¹ — הכהן גדול [אהרן כהן גדול וגם משה שהי' כהן גדול לדיעה אחת בדא"ח¹⁴²], ובתוכם ובראשו — כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, וכל שוכני עפר של כל בית ישראל, החל מהאבות והאמהות, ולפני זה — אדם וחוה [שנמצאים במערת המכפלה, ב"קרית ארבע"¹⁴³].

וכל בני הולכים לארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לביהמ"ק השלישי, ולקדש הקדשים, "ותחזינה (גם בענינו — לשון הוה)

(140) ישעי' כו, יט.

(141) ראה תוד"ה אחד — פסחים קיד, ב. וראה

ימא ה, ב.

(142) זבחים קב, א. וראה בארוכה לקו"ש

חל"ב ע' 28 ואילך.

(143) חיי שרה כג, ב.

(144) תהלים קכו, א.

(145) נצבים ל, ג ובפרש"י.

(146) תהלים צא, טו.

(147) ראה מכתב ג' דסליחות ה'תש"נ.